

אתר מוזיאון המים והביטחון

חברות זו מוענקת לכם לחוויה קלה ומהנה לטיול במרחבי צפון הנגב. כאן תוכלו למצוא את המסלולים, המקומות, התצפיות ואנשי הקשר לכל פניה ומטרה, לבניה קלה ומהנה לכל טיול ופעילות.

מוזיאון המים והביטחון - 050-5709042

www.outsider.co.il | outsiderprod@gmail.com

הפקות **OUTSIDER**

3	חזון
4	על המוזיאון
5	ועד עובדים
5	טיולי גמלאים
6-8	בתי ספר
9	משפחות
9	תנועות נוער
10-12	מסלולים

חזון אתר מוזיאון המים והביטחון בנגב הוא להנחיל לציבור הרחב ידע עיוני, ערכי וחוויתי בשילוב התנסות בחוויה בטבע בנושאים: ההתיישבות בנגב.

המים בנגב והפרחת השממה.

החקלאות והתעשייה בנגב.

אנו עורכים הדרכות, הרצאות, סיורים, פעילויות והתנסות חווייתית. אתר מוזיאון המים והביטחון מנוהל על ידי חברת - Outsider הפקות, דבר המאפשר לכם, מקבלי ההחלטות, ליהנות מליווי בבניית והתאמת יום הפעילות במרחבי בצפון הנגב כפעילות משלימה לסיור במוזיאון. בעזרתנו תוכל לבנות סיורים באזור, ימי כיף, עיון, כנסים, לינה והסעדה בהתאם לצרכי הקבוצה לפרטיים וקבוצות מאורגנות. בחברות זו ריכזנו עבורכם מידע על מסלולים, פעילויות ואתרים מקוטלגים על פי סוג פעילות.

אנו עובדים עם תנועות נוער, בתי ספר, ועדי עובדים וקבוצות מאורגנות.

אתר המוזיאון נמצא כשעת נסיעה מת"א וכחצי שעה מאשדוד, אך לוקח אתכם לחבל ארץ בתולי, עמוס אטרקציות, עם נוף מרהיב ומורשת ענפה במגוון האתרים. אם בחרתם לערוך טיול באזורנו נשמח ללוות אתכם.

כבב/3 נב

דיו קאשי

מנכל אתר מוזיאון המים והביטחון

אתר מוזיאון המים והביטחון הינו אתר ייחודי בתחומו העוסק בתולדות תהליך ההתיישבות היהודית בנגב. זאת באמצעות תצוגה קבועה, סיורים, תצפיות, הדרכות, הפעלות ופעילות רבות ומגוונות.

האתר מהווה את שער הכניסה לנגב הן מהבחינה הגיאוגרפית והן מהבחינה הרעיונית. הביקור במוזיאון יספק למבקרים הצצה ייחודית להבנת הידע בתהליך ההתיישבות, המים, החקלאות ומלחמות ישראל בנגב משנות ה-30 עד מלחמת העצמאות.

מבנה המוזיאון יושב במאגר המים המקורי של קיבוץ ניר-עם, ששימש לאגירת המים ושליחתם ל-11 נקודות ההתיישבות החדשות בנגב. תהליך זה הוביל להחלטת ועדת האו"ם 'אונסקופ' בקיץ 1947 לכלול את הנגב בתחומי המדינה היהודית, חרף התנגדות מדינות ערב והממשלה הבריטית.

הסיוור במוזיאון מורכב ממספר נקודות ציון עיקריות העוסקות בתהליך ההתיישבות בנגב ופיתוחו: ועדת פיל, הספר הלבן, רכישת קרקעות, בעיית המים בנגב ופתרונה, הנחת קו המים, 11 הנקודות, תוכנית החלוקה ובנוסף חקלאות, מים ופוליטיקה עכשווית. האתר ממוקם דרומית לקיבוץ ניר-עם, בלב חורש טבעי החולש בתצפית על צפון הנגב. האתר נגיש לנכים ומלווה בהדרכה של טובי מורי הדרך.

אחפלים יום איבול או כייף אובדים?

אתר מוזיאון המים יענה על כל הצרכים שלכם תחת קורת גג אחת: ימי פעילות, כנסים, הסעות, הסעדה, פעילות אתגרית והכל עם ערך מוסף של ההיסטוריה, ערכים וטבע.

בכך, תמצאו לכם פתרון יעיל, של:

- זמן - הכל מתבצע דרכנו.
- כסף - חסכון בעלויות.
- תוצאה סופית - יום שנבנה לפי צרכי החברה. בניית אירוע העטוף בתוכן ייחודי, מהרגע הראשון ועד האחרון בלב הטבע והמרחבים.

מסלול אתגרי לדוגמה:

- התכנסות וארוחת בוקר במוזיאון.
 - סיור במוזיאון המים והביטחון + חץ שחור.
 - ניווט ג'יפים באזור בארי, הנחלים ומתקני המים.
 - תחנת פעילות אתגרית תחרותית - שתי תחנות פעילות לגיבוש והעצמה אישית.
 - המשך ניווט על גבי הג'יפים לחמי נגב.
 - ארוחת צהריים + רחצה בחמי נגב.
- יום זה מסופק לכם ע"י מיטב נותני השירות באזור, בליווי אישי לאורך כל הדרך ע"י מנהלת האתר.

טיולי גמלאים

הגעתם לשלב ההנאה מהחיים, בו אנחנו הצעירים נפנק אתכם תוך שימוש בידע וברצון שלכם לבניית היום. אתר מוזיאון המים והביטחון מספק טיולי גמלאים במרחבי נגב סביב רעיון מסוים ולאורך מסלול. המסלול נבנה עם תשומת לב מלאה לצרכים של נוחות, ידע רחב ומקיף ונחת, במטרה ליצור עבורכם חוויה ייחודית. בסיוורים ניתן לשלב על פי רצונכם:

- מוזיאונים.
- תצפיות.
- הסעדה.
- אנדרטאות.
- מסלולי הליכה קצרים ומוצלים.
- מפגש עם לוחמים/ותיקי הישוב.
- סיוורים בארכיונים.

מ-מדיה פתרונות

אתר מוזיאון המים והביטחון הינו אתר ייחודי בתחומו, בתכניו ומיקומו. האתר מספק לכם המורים שילוב של מערכי הלימוד המועברים בבתי הספר עם יציאה לשטח. התלמידים מקבלים חוויה ייחודית שעוזרת להם להרגיש, להפנים וליישם את החומר העיוני בשטח - במקום בו התרחשו הדברים. דפי ההיסטוריה רוקמים עור וגידים ויוצרים תמונה מושלמת של ההתיישבות בנגב החי והצומח .
מעבר למוזיאון עצמו, תוכלו למצוא 36 דונם של חורש, פינות ישיבה ומתקנים שיוצרים שטח פעילות מסודר ומוגדר לכם ולתלמידים.
תכני האתר מבוססים על תוכנית הליבה של משרד החינוך, ומותאמים לכל הכיתות ובמידה ותרצו נוכל לבנות מערך המותאם לכם אישית.

כיתה א

1. כיצד שרד האדם, יונק חסר פרווה, חסר ניבים וטפרים, שאיננו מצטיין בריצה, קפיצה, טיפוס או שחיה, בין מגוון הטורפים האימתניים?
 2. כיצד התפשטה תפוצתו מן הקטבים ועד קו המשווה?
 3. מדוע מאיים כיום האדם על קיומם של החיים על פני כדור הארץ?
- הנושא "אבולוציה ואקולוגיה" יועבר לילדי גן חובה וכיתה א' בדרך של התנסות חווייתית.

כיתה ב

- התנאים ההכרחיים לחיים הם נשימה, מים ומזון.
הנושא אוויר לנשימה ומים יועבר במקשה אחת בגלל הקשר ההדוק ביניהם.
1. מהו האוויר וכיצד נוצר.
 2. איך אנו נושמים ולמה.
 3. מהם המים, מחזור המים.
 4. שימושי המים - שתייה, חקלאות, תעשייה

כיתה ג

- "הלחם שאנו אוכלים"
הנושאים בהם עסוק:
מדוע צריך לאכול - מעגל האנרגיה.
"ממלקטים לחקלאים"- מהפכת החיטה.
כיצד מגיע הלחם לסנדוויץ'?

כיתה ד

האביב בנגב מתאפיין במזג אוויר אופטימאלי. הטבע מסביב בוהק בעשרות צבעים ובעלי - החיים חוגגים. בני האדם, לאחר שסיפקו את צרכיהם הבסיסיים: מזון ומים, מתפנים ליצירת הקן המשפחתי ומקום בטוח לגידול הצאצאים. נושא "מן המחסה אל הבית" יועבר לשכבת כיתות ד' בשלוש דרכים:

1. השוואה בין מחסות בעלי-החיים ובני האדם.
2. הבנת ייעוד המחסה לבני האדם.
3. פעילות פיזית על-ידי בניית מחסה.

כיתה ה

העונה המתאימה לפעילות זו היא סוף הסתיו, תחילת החורף, בזמן ששדות הנגב החשופים נמשכים עד האופק ומאיך כרמי הזית מוכנים למסיק והפרדסים עמוסי פרי. אין כמו נגב "אסם התוצרת הטריה של המדינה" מתאים להסביר לתלמידי שכבת כיתות ה' למה "החקלאות היא ערס הציוויליזציה". ההדרכה תתחלק לשלושה חלקים :

1. סיור רגלי בשדות השלחין והבעל, הכרת גן הירק, ביקור במטעים ובחממות.
2. שיחה על החקלאות הקדומה והחקלאות התעשייתית.
3. בחלק האחרון יתנסו התלמידים בטכניקות השקיה שונות אשר פותחו בתרבויות ברחבי העולם.

כיתה ו

מישור החוף הדרומי הוא השריד האחרון ברצועת החוף של מדינת ישראל בו ניתן לחוות את מלוא הדרו של מישור החוף: הים התיכון, החולות והדיונות, רכסי הכורכר, המרזבות ושפכי הנחלים. הסיור לשכבת כיתות ו' הינו סיור גיאוגרפי בעיקרו העוסק בצורות הנוף ובתכסית של האזור כמו גם בחי, בצומח ובאקטואליה.

כיתה ז

חלקו הצפוני של הנגב מהווה מזה אלפי שנים גבול בין המדבר ונוודיו לבין הארץ הנושבת ויושבי הקבע, לכן מכונה אזור זה "ספר המדבר". הסיור, בתחום הגיאוגרפיה וידיעת הארץ מתאים לתקופת הסתיו/חורף מוקדם. הסיור מתבצע בנחלים הגדולים שהיוו גבול פיזי עם המדבר, נחל הבשור ונחל גרר. הסיור משלב הליכה רגלית והקפצות על-ידי אוטובוס. הסיור יעסוק בתקופת אברהם אבינו דרך שלטון מצרים, רומא ועד ימינו.

כיתה ח

הנוכחות היהודית בשפלה הדרומית ובאזור דרום הר חברון מהווה פרק מיוחד במורשת עמנו. הסיור המיועד לשכבת כיתות ח' יעסוק בתקופת המרד הגדול: הרקע למרד, מהלך המרד ותוצאותיו. נלמד מן השרידים והממצאים בשטח על חיי היהודים בתקופה מבחינה חברתית וכלכלית. נזחל במערכת מערות מסתור, נבקר בכפר בדואי המשמר מסורות מתקופת אבותינו ובהתיישבות היהודית החדשה בהר חברון. הסיור מתבצע בדרך של הקפצות באוטובוס בין האתרים השונים.

כיתה ט

נושא הסיור לשכבת כיתות ט' הוא "בין הפלשתים לפלסטינאים". הסיור במקצועות של"ח וידיעת הארץ. אין כמובן אזור אחר במדינה הגובל ברצועת עזה, מולדתם של הפלשתים ומקום מגוריהם של 1,500,000 פלסטינאים. במהלך הסיור נקיים תצפיות והדרכה על צפון הרצועה, מרכזה ודרומה. נכיר את "דרך הים" ואת חשיבותו של נמל עזה בעולם העתיק. נבחן את היחסים המורכבים ששררו בין ממלכת ישראל ויהודה לבין הפלשתים. נשווה לשכנות עם הפלסטינאים ממלחמת השחרור ועד ימינו.

מלפחות

הגיע סוף השבוע, יש הרבה דברים להספיק וקבעתם עם חמישה זוגות חברים לצאת לטייל. מנהלת אתר מוזיאון המים והביטחון מעניקה לכם אפשרות ליהנות מטיול משפחות יצירתי, מאתגר ומותאם לכמות וגיל המשתתפים. כך תוכלו ליהנות מזמן איכות עם משפחתכם והכי חשוב, שקט נפשי בכל הקשור לתכנון הטיול. אנו נספק את בניית המסלול, מדריך מקצועי שמכיר כל סיפור ופינת חמד, מקומות להסעדה ולינה. מגוון האפשרויות באזורנו הוא עצום, ואנו נשמח ליצור יחד איתכם רגעי זיכרונות מתוקים המותאמים לכל כיס.

פעילות אזורית:

משפ' רובינזון: פעולות סוף שבוע, כולל לינה, בטבע בשמורות מים מתוקים וצמחיית נחלים. פעילות תחרויות היתוליות בין המשפחות: בין אבות לאימהות, הורים וילדים. תחרות "המחסה השווה". בניית רפסודות ושייט. ארוחת פוייקה, על האש. סיפורים אל תוך הלילה ועוד.

מעצות נוצרי

טבע, חורשה, מרחבים ונופים הם רק חלק ממה שמציע אתר מוזיאון המים והביטחון. אתר מוזיאון המים והביטחון מעניק לכם, מנהיגי דור העתיד, הדמנות מיוחדת לטיול/סמינר/מחנה לחניכים שלכם. מדובר באתר היסטורי ראשון במעלה בהתיישבות היהודית בנגב, בלב הטבע במקום מגודר ומסודר.

במקום:

- מבנה המוזיאון - להרצאות וחדרי פעילות.
- אוהל אירוח - ללינת שטח וסדנאות.
- חורשה בלב הטבע.
- שירותים מסודרים.
- לוגיסטיקה - בלוני גז, הצללות, פינוי אשפה, מקררים, רכב פינוי, נק' חשמל ומים.
- אנשי מקצוע שילווו ויעזרו לכם לתכנן ולהפיק את הפעילות.

המים בנגב היו והינם גורם מכריע לכל תהליך ההתיישבות בנגב. את מאגר המים הראשון באזור אנו יכולים למצוא כ-700 מטר מאתר מוזיאון המים והביטחון בנחל מקורות, שם אפשר לראות בארות נבטיות קדומות. כנגד, כ-300 מטר משם אפשר לראות את מאגרי המים החדשים של השפדן שמספקים כיום את המים לחקלאות. השתלשלות האירועים במהלך השנים הללו, תחילת האחיזה שלנו כמדינה באזור והרבה נושאים אחרים מלווים את סיור המים שלנו.

אסולות לדואמה:

דרך המים - מסלול עכשוי בו נעבור בין הישן לחדש להבנת דרכי אגירת המים. נעבור נופים ונבין את דרכי התפלת המים, האגירה ופיתוח הנגב בימינו.

- מפעל השפדן.
- בריכות ההחדרה.
- גבעת יונה.
- מתקן ההתפלה.
- מאגר המים שקמה.
- יד מרדכי.
- אתר שימחה.
- מוזיאון המים והביטחון.

סוף שנות ה-30 ותחילת שנות ה-40 במדינת ישראל היוו נקודת מפנה חשובה עבור הישוב היהודי בנגב ולמדינת ישראל העתידית. ההנהגה היהודית, הבינה את הצורך המיידי בחיזוק הישוב היהודי הנגב במטרה לקדם תהליכים, שלימים הסתברו כנוכחים. דוגמה לתהליך כזה היא הקמת הישוב האחרון של חומה ומגדל בארץ בקיבוץ נגבה, וחיזוק הנגב על ידי 11 הנקודות. כיום בכל פינה בנגב ניתן למצוא את שרידי ההתיישבות הראשונה בנגב. באמצעותנו תוכלו לחוות, להבין לראות ולהרגיש את ההתיישבות בנגב. ישנם מסלולים שמותאמים לתוכנית הליבה של משרד החינוך.

אסולות לדואמה:

- גבעת תום ותומר.
- דגם חומה ומגדל - קיבוץ נגבה.
- אתר שמחה - מקורות כגורם מכריע.
- מוזיאון המים והביטחון - סיפור קו המים.
- אירוח באוהל בדואי ושיחה על התפתחות החקלאות בנגב.
- ביקור במפעלי שערי הנגב / חץ שחור.

קו המים הראשון לנגב הוקם עם התעוררות הצורך לחיזוק חזית הנגב על ידי התיישבות יהודית.

המיקום של קיבוץ ניר-עם מעל אקוויפר החוף ושאיבת המים הקלה בעומק של 130 מטר עומק בלבד, נתנו מענה לבעיית המים באזור הנגב. אשכול וספיר שהיו ממקימי החברה "מקורות" שכנעו את מתישבי ניר-עם להעביר להם את זכות הקידוח באדמות ניר-עם בכדי לאפשר הזרמת מים לישובי הנגב הדרומיים, בהם חסרונם של המים מנע את הרחבת ההתיישבות.

מסולל לדואמה:

אתר מוזיאון המים לוקח אתכם המטיילים למסע היסטורי, בו נעבור על קו המים מתחילתו במוזיאון המים והביטחון ונתקדם לאורך של 210 ק"מ (או חלקם) של היסטוריה, סיפורים, מבנים ונוף עוצר נשימה.

- סיור במוזיאון המים והביטחון.
 - תצפית אסף סיבוני.
 - אתר שמחה.
 - בריכת נמוסה.
 - ביתרונות רוחמה.
 - אתר ראשונים.
- קיימת אפשרות של נסיעה על ציר המים לכיוון מערב או מזרח.

בדרום הכל נעשה בשקט, ומתוך הרוח הנושבת, צצים סיפורים ומראות שמתגלים אם עוצרים ומביטים לצדדים. אזור הדרום הווה עוד לפני קום המדינה אזור אסטרטגי, ונוצר צורך לחזק את ההתיישבות בנגב על מנת ליצור חייץ למסתננים וצבאות זרים שאיימו לכבוש את מדינת ישראל. בכל פינה או גבעה מסתתר סיפור גבורה של מעטים מול רבים. ישובים שלמים פינו את הנשים והילדים, ואילו הגברים, נשארו ללחום מול צבאות האויב. עם הזמן, אתר מוזיאון המים והביטחון הפך לקו חזית ראשוני לפיקוד העורף שישב בתל אביב.

בשל מיקומו האסטרטגי של האתר, הוקמו במתחם שדה התעופה ובית החולים שדה שנתן מענה לצרכים של המדינה המתהווה.

מסולל לדואמה:

במסלול זה נבין את הלך הרוח ששרר בתחילת מלחמת העצמאות, נבין מהלכים ונקשיב לסיפורי לוחמים שהגנו על קיום המדינה בחירוף נפש.

- מוזיאון המים.
- חץ שחור.
- לפידות, שדה חלץ, יער גברעם.
- חוליקת, מצודת יואב, פלוגות.
- שמורת פורה, שביל שיקמה, נחל סד, ביתרונות רוחמה.

הבדואים, משחר ההיסטוריה של המדבר השפיעו על תמונת הנוף והובילו תהליכים מתחת לפני החום הלוהט של הנגב. הבדואים באזור הנגב היוו מחד חיזוק לישוב היהודי, תמיכה ושמירה על קו המים הראשון שהונח בנגב, ומאידך, ראו הבדואים בישוב היהודי אויב גדול המשתלט על קרקעות המרעה שלו. הבדואים עד היום מהווים אחוז לא מבוטל מאוכלוסיית הנגב, ובשנים האחרונות עברו שלב נוסף בבניית ישובי קבע בעזרת המדינה. במוזיאון המים והביטחון תוכלו לשמוע ולהרגיש את חווית המתיישב הבדואי באוהל אותנטי שהוקם במתחם לכנסים, ימי העשרה והסעדה.

מסלול ארזאמה:

- סיור מוזיאון המים והביטחון.
- גבעת נמוסה וגממה - היסטוריה עד 1948.
- קיבוץ שובל-רהט (כולל סיור בשוק) - משמר הנגב.
- כסייפה.
- תל ערד - ההתיישבות היהודית בדרום הר חברון.

העוצמה, המרחבים, הריחות, הרעשים והריגושים עולים כשיורד הלילה על הנגב. עם רדת החשכה, החושים מתחדדים, הסקרנות עולה והיופי של המדבר מלטף בדרך שונה. הצמחייה משתנה, בעלי החיים מתעוררים לחיים וגם המתיישבים שהקימו את הנגב הרגישו בשינוי. אתר מוזיאון המים והביטחון מספק לכם חוויה לילית בצפון הנגב עם מראות, סיפורים וצלילים שרק הנגב יכול להציע.

מסלול 1 ארזאמה:

- שמורת פורה.
- שביל שקמה.
- מסלול רגלי בנחל סד.
- תצפית על ביתרונות רוחמה.
- סיור במוזיאון המים והביטחון.

מסלול 2 ארזאמה:

- סיור במוזיאון המים והביטחון.
- מסלול רגלי בנחל שקמה עד חוף הים בדיקים.

ההיסטוריה תמיד חוזרת, רק צריך לפתוח את העניים ולראות. מוזיאון המים והביטחון יושב בנקודת מפתח שהיוותה לא פעם נקודת מחלוקת. בשנים האחרונות התווסף צד חדש בהתמודדות של תושבי עוטף עזה מול מציאות לא הגיונית. אנחנו, אתר מוזיאון המים והביטחון, נעביר אתכם בחוויות התושבים באזור על ידי תצפיות מרהיבות, שיחות עם מתיישבים וניסיון להבין את המצב.

מסלול ארזאמה:

- מחסום ארז - תצפית.
- התנתקות - תצפית מנתיב העשרה.
- מהלכי עופרת יצוקה - אתר אסף סיבוני.
- פעולות תגמול ומבצע קדש - אתר חץ שחור.
- מוזיאון המים והביטחון - קיבוץ ניר עם.